

steilas

Jubilazioak

EAE

2018



www.steilas.eus

Aurkibidea

1. MUFACE	3
1.1. Ohiko erretiroa	3
1.2. Borondatezko erretiro aurreratua	4
2. Kidegoz aldatu diren eta ondorioz MUFACE tik Gizarte Segurantzara aldatu diren funtzionarioak	4
3. Gizarte Segurantza	5
3.1. Ohiko erretiroa	5
3.2. Erretiro aurreratua	6
4. Erretiro partziala txandakako kontratuarekin	6
4.1. 2018ko abenduaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko Planera atxikita dauden langileak	7
4.2. 2018ko abenduaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko Planera atxikita EZ dauden langileak.	7
5. Amatasun-osagarria	8
6. Lana eta pentsioa bateratzea	8
7. Noiz hartu erretiroa?	8
8. Adi	8
9. Erretiro pentsioak: lorpen bat, borrokan jarraitzeko erronka bat	9

1. MUFACE

1.1. Ohiko erretiroa

Erretiro-pentsioa eskuratzeko baldintzak:

- Adinez, 65 urte izan; kotizatuta, berriz, 15 urte, gutxienez (**oharra bukaeran**).

Pentsioaren kalkulua:

- Urtero, gobernu zentralak gehieneko pentsioa finkatzen du. 2018an, 36.609,44 euroan ezarri da urteko muga (gordina), (hilabeteko 2.614,96 € ,14 ordainsari).
- Irakasleek oinarri arautzailearen % 100 kobratuko dute, betiere 35 urte kotizatu badituzte. Urte kopuru hori kotizatu duten Bigarren Hezkuntzako irakasleek, berriz, hartzeko arautzailea gainditzen dute, horregatik, oinarri arautzailea kobratzeko, gaur egun nahikoa da 32 urte kotizatzea.
- Garbian, 35 urte edo gehiago kotizatutako maisu-maistrek 1.880 euro inguruko 14 ordainsari jasotzen dituzte eta BHkoek, berriz, 2.150 euroko 14 ordainsari (PFEZ tasaren arabera). Erretiroa hartzen den hilabetean soldata osoa kobratzen da, erretiroaren indarraldia hasten den eguna aintzat hartu gabe, eta hurrengo hilabetetik aurrera pentsioa kobratzen da.

Aurrekontuen legeak urtero ebazten du kidego bakoitzari dagokion hartzeko arautzailea (diru-kopuru gordinak):

2018ko Hartzeko arautzailea		Urtean	Hilabetean
A1 taldea	Bigarren Hezkuntza	40.561,32 €	2.897,24 €
A2 taldea	LHko irakasleak eta PTak	31,922,78 €	2.280,20 €

Zenbateko pentsioa kobratuko den jakiteko, hartzeko arautzaile horri ehuneko bat ezartzen zaio, kotizatutako urteen arabera.

Kotizatu diren urteak	Oinarri arautzailearen ehunekoa	Kotizatu diren urteak	Oinarri arautzailearen ehunekoa
15	%26,92	26	%67,11
16	%30,57	27	%70,77
17	%34,23	28	%74,42
18	%37,88	29	%78,08
19	%41,54	30	%81,73
20	%45,19	31	%85,38
21	%48,84	32	%89,04
22	%52,50	33	%92,69
23	%56,15	34	%96,35
24	%59,81	35	%100
25	%63,46		

Jardunaldi murriztua:

Lehen Hezkuntzako irakasleek jardunaldi murriztuan lan egin badute urtebete baino gehiago jarraian (lanaldi laburragoek ez dute eraginik) edo urte sabatiko bat hartu baldin badute, horri dagokion pentsioa murriztu egingo da, non eta ez duten 35 urtez lanaldi osoan lan egin. Bigarren Hezkuntzan egoera bestelakoa da; izan ere, gehieneko pentsioaren muga gaindituta dutenez, badago tarterik pentsioari kalterik ez egiteko.

1.2. Borondatezko erretiro aurreratua

Baldintzak:

- Adinez, 60 urte edo gehiago izatea; kotizatuta, berriz, 30 urte, gutxienez (**oharra bukaeran**).

Ohiko pentsioa bezala finkatzen da pentsio hori. Erretiro mota hori eta dagokion pentsioan ez dira aldatuko, Klase Pasiboei buruzko Legea aldatzen ez bada.

2011n, gobernu zentralak, CCOOk, UGTk eta CEOEk Akordio Sozial eta Ekonomikoa sinatu zuten eta, horren arabera, MUFACEko langileen eta gainerako langileen erretiroa "parekatuko" dira; hots, araubide orokorrean, adina atzeratzen eta pentsioen zenbatekoa jaisten ari da, hortaz, gauza bera egingo dute klase pasiboetan. Dena den, oraindik ez dute egin.

2. Kidegoz aldatu diren eta ondorioz MUFACEtik Gizarte Segurantzara aldatu diren funtzionarioak

2011ko abuztura arte, mutualistak izandako funtzionarioek MUFACEko aurretiazko erretiroa har zezaketen. Aukera hori bat-batean eten zen; izan ere, Madrilgo gobernuak uko egin zion LOEren xedapen iragankor bat luzatzeari, eta ez zuen bestelako biderik bilatu aukera horri eusteko.

Orain, berriz, MUFACEn bidez erretiroa hartzeko aukera bakarra dago: lanaldi aktiboaren azken 5 urtetan jatorrizko kidegora itzultzea.

2018ko Aurrekontuei buruzko Legean sartutako salbuespenarekin, zeina Nafarroako Foru Erkidegoaren menpeko irakasle-kidegoetako karrerako funtzionarioei baitago zuzendua, zehazki, 13/2010 Errege Lege Dekretuaren 20. artikulua indarrean Gizarte Segurantzako edo aurreikuspeneko erregimenei atxikita geratu zirenei. Azken horiek borondatezko erretiroa hartu ahal izango dute eskaera egiteko unean, Estatuko Klase Pasiboen Erregimenera atxikitzeagatik.

3. Gizarte Segurantza

3.1. Ohiko erretiroa

Erretiro-pentsioa jasotzeko baldintzak:

- Kotizatutako urteak, gutxienez: 15 urte, eta horietako 2 erretiroa hartu baino lehenagoko 15 urteen barruan (**oharra bukaeran**).
- Jubilatzeke adin orokorra:
 - 2018an 65 urterekin erretiratzeko, 36 urte eta 6 hilabete kotizatu behar izan dira, gutxienez. Hurrengo urteetan, gora egingo du gutxieneko kopuru horrek, mailaka: urte bakoitzeko, 3 hilabete gehiago. 2027an egonkortuko da: 38 urte eta 9 hilabete kotizatu.
 - 65 urterekin erretiroa hartzeko kotizatu beharreko urteak betetzen ez badira, erretiroa hartzeko adinak gora egingo du, mailaka.

Erretiro urtea	65 urterekin erretiratzeko kotizatu beharreko urteak, gutxienez	Erretiratzeko adin orokorra
2018	36 urte eta 6 hilabete	65 urte eta 6 hilabete
2019	36 urte eta 9 hilabete	65 urte eta 8 hilabete
2020	37 urte	65 urte eta 10 hilabete
2021	37 urte eta 3 hilabete	66 urte
2022	37 urte eta 6 hilabete	66 urte eta 2 hilabete
2023	37 urte eta 9 hilabete	66 urte eta 4 hilabete
2024	38 urte	66 urte eta 6 hilabete
2025	38 urte eta 3 hilabete	66 urte eta 8 hilabete
2026	38 urte eta 6 hilabete	66 urte eta 10 hilabete
2027tik aurrera	38 urte eta 9 hilabete	67 urte

Pentsioen kalkulua:

- 2012. urtera arte, azken 15 urteetako kotizazioaren arabera kalkulatzen zen oinarri arautzailea; orain, ordea, epe hori luzatu egiten da, urtero, eta 2022an etengo da, 25 urtera iritsita. Horrela kalkulatu da oinarri arautzailea: kotizazio oinarria (urte horietako diru-sarrera gordinen batura) bider 6/7.
- Pentsioen kalkuluan jasagarritasunaren faktorea izeneko elementuaren aplikazioa 2023/01/01era arte atzeratu da. Horrek aldagai berri bat sartzen du pentsioen kalkuluan; erretiratu berrien lehen erretiro-pentsioa kalkulatzeko, une horretako bizi-itxaropena aintzat hartuko da. Bizi-itxaropena gero eta handiagoa izan, orduan eta epe luzeagoz jasoko da pentsioa. Horrenbestez, hileroko zenbatekoa murriztuko da, gaur egun kalkulatu den moduan.

Urtea	Konputatu daitezkeen hilabeteak / zatitzailea	Konputatu daitezkeen urteak
2018	252 / 294	21
2019	264 / 308	22
2020	276 / 322	23
2021	288 / 336	24
2022	300 / 350	25

Gehieneko pentsioa MUFACEko berbera da. Erretiroa hartzen den egunera arte ordaintzen da soldata eta, hurrengo egunetik aurrera, pentsioa kobratzen da (*).

Jardunaldi murriztua:

Jardunaldi murriztuak oinarri arautzailea txikiagotu dezake, baldin eta murrizketa hori erretiratu aurreko urteetan gozatu bada.

Jardunaldi murriztuak kotizazioa ere txikiagotzen du, baina murrizketa hori orekatu egin daiteke baldin eta dagokion garaian kotizatu beharreko urteak baino urte gehiago kotizatu badira edo gehieneko kotizazioa gainditu bada.

3.2. Erretiro aurreratua

Ohiko erretiroa eskatzeko adina bete baino 2 urte lehenago eska daiteke erretiro aurreratua, betiere, 35 urte kotizatu badira gutxienez, eta horietako 2 azken 15 urteen barruan egin badira. Hala egitekotan, % 1,63 eta % 2 arteko koefiziente murriztaileak ezarriko dira, falta den hiruhileko bakoitzeko (**oharra bukaeran**):

Kotizatu den denbora	Falta den hiruhileko bakoitzeko deskontua
44 urte eta 6 hilabetetik gora	% 1,63
41 urte eta 6 hilabetetik gora	% 1,75
38 urte eta 6 hilabetetik gora	% 1,88
35 urte edo gehiago	% 2,00

Erretiro aurreratuko kasu guztietan, behin koefiziente murriztaileak ezarrita, pentsioa ezin da izan honen emaitza baino handiagoa: gehieneko pentsioa ken aurrerapenaren hiruhileko bakoitzeko edo hiruhilekoaren zati bakoitzeko 0,50 bider 100; hau da, % 2 urte bakoitzeko (hori garrantzitsua da Bigarren Hezkuntzako irakasleentzat, beren hartzeko arautzailea gehieneko pentsioa baino handiagoa baita).

4. Erretiro partziala txandakako kontratuarekin

Lan-kontratua duten langileek erretiro partziala har dezakete, eta beren jarduna murriztu, ohiko erretiroa hartzeko legezko adina bete arte. Erretiro partzialarekin batera, txandakako kontratu bat egiten zaio beste norbaiti, lanaldi murriztua osatze aldera, eta erretiro partzialak indarrean egindako adina denbora iraungo du txandakako kontratu horrek.

5/2013 Errege Dekretu-Legeak aldatu eta gogortu egin zituen erretiro-eredu hori hartu ahal izateko baldintzak, hala ere, baimena ematen du lehenagoko baldintzak aplikatzeko honako langile hauei: 2018ko abenduaren 31ra arte EAEko langile finkoen ERRETIRO PARTZIALEKO PLANera atxikita dauden langileei. Horren ondorioz, erretiro partzialeko bi eredu ezberdin daude, langilearen egoeraren arabera.

4.1. 2018ko abenduaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko Planera atxikita dauden langileak.

- Betebeharrak:**
- 61 urte izan.
 - Kotizatutako urteak, gutxienez: 30 urte.
 - Lanaldi osoko kontratua edukitzea eta gutxienez 6 urtez lan egin izana enpresan.
- Baldintzak:**
- Urteko jardunaldi eraginkorra % 75 murriztea.
 - 64 urterekin borondatezko erretiro aurreratua hartzeko aukera.

4.2. 2018ko abenduaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko Planera atxikita ez dauden langileak.

- Betebeharrak:**
- Adina: ikusi taula.
 - Kotizatutako urteak, gutxienez: 33 urte.
 - Lanaldi osoko kontratua edukitzea eta gutxienez 6 urtez lan egin izana enpresan.
- Baldintzak:**
- Urteko jardunaldi eraginkorra % 50 murriztea.

Gertaera eragilearen urtea	Gertaera eragilearen unean kotizatutako urteen arabera eskatzen den adina		Gertaera eragilearen unean 33 urteko kotizazioa izanez gero eskatzen den adina
2018	61 eta 6 hilabete	34 urte eta 6 hilabete edo gehiago	62 urte
2019	61 eta 8 hilabete	34 urte eta 9 hilabete edo gehiago	62 eta 4 hilabete
2020	61 eta 10 hilabete	35 urte edo gehiago	62 eta 8 hilabete
2021	62 urte	35 urte eta 3 hilabete edo gehiago	63 urte
2022	62 eta 2 hilabete	35 urte eta 6 hilabete edo gehiago	63 eta 4 hilabete
2023	62 eta 4 hilabete	36 urte eta 9 hilabete edo gehiago	63 eta 8 hilabete
2024	62 eta 6 hilabete	36 urte edo gehiago	64 urte
2025	62 eta 8 hilabete	36 urte eta 3 hilabete edo gehiago	64 eta 4 hilabete
2026	62 eta 10 hilabete	35 urte eta 3 hilabete edo gehiago	64 eta 8 hilabete
2027 eta hortik aurrera	63 urte	35 urte eta 6 hilabete	65 urte

5. Amatasun-osagarria

2016ko urtarrilaz geroztik, bi seme-alaba edo gehiago dauzkaten amen pentsioak handitu egingo dira, honako ehunekoen arabera: bi seme-alaba dauzkatenen kasuan, % 5; hiru dauzkatenen kasuan, % 10, eta lau edo gehiago dauzkatenen kasuan, berriz, % 15.

Osagarri berri hori jasotzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: dagokion pentsioa hartzea eragin zuen gertakaria baino lehen jaio ziren edo adoptatu ziren seme-alabak.

Era berean, osagarria jasotzeko aukera izango da derrigorrezko erretiro aurreratuaren kasuan, [ez, ordea, erretiro aurreratua borondatezkoa denean.](#)

Erretiro partzialen kasuan, ez da eskubide hori aplikatuko harik eta erretiro arrunt osora iritsi arte, erretiratzeko adina beteta.

6. Lana eta pentsioa bateratzea

2013ko martxoko Errege Dekretu-legeak lanean jarraitzeko baimena ematen du, hala ere, hori egin dezakete, soilik, jubilatzeke legezko adina daukatenek eta oinarri arautzailearen % 100 lortu dutenek. Hots, pentsioa ziurtatuta dutenei erraztu egiten zaie lanean jarraitzea eta kotizaziotik salbuetsita geratzea.

7. Noiz hartu erretiroa?

Diruaren aldetik, eta kontuan hartuta noiz hasten den bakoitza pentsioa kobratzen (ikus 1. eta 3. atalak) eta hartu ez diren oporren ordainetan eman behar den kitapena, erretiroa udan hartzekotan, uztailaren 31 da egun egokiena. Gainerako hilabeteetan, MUFACEko kideek berdin kobratzen dute, berdin du hilabetetako zein egunetan hartu duten erretiroa.

8. Adi

Banan-banan aztertu behar dira erretiroa hartzeko askotariko aukerak, langilearen arabera; izan ere, langile bakoitzaren lan-bizitzaren araberakoa izango da hala erretiratzeko bidea nola jasoko den pentsioaren zenbatekoa.

Erretiroa hartu eta gero, ITZARRIri eska dakioke pilatutakoa itzultzeko. Informazio gehiago behar izanez gero gai horri edo beste gairen bati buruz (eskaera prozedurak, epeak, etab.) jarri harremanetan **STEILAS**.ekin.

9. Erretiro pentsioak: lorpen bat, borrokan jarraitzeko erronka bat

Pentsio publikoei esker estaltzen dira langileen beharizan ekonomikoak, besteak beste, erretiroari esker, eta lorpen sozial horixe izugarri garrantzitsua izan da eta jendeak asko baloratu du.

Oraingo sistema ustez ahula denez, hainbat murrizketa ezarri, eta, gainera, kotizatze orduan eskakizun zorrotzagoak ipini dira (2011ko PSOE-CCOO-UGT- CEOE-CEPYME akordioa). Aurreikuspen-sistema pribatuak sustatu dira, nahiz eta horietako asko defizitarioak izan eta defizit hori ezkutatzen duten; horretarako, sistema publikoaren ospea kaltetzeko kanpainak egin dira, eta zerga-sistemak ere laguntza eskaini du. Aurreikuspen-sistema pribatuak ondo baino hobeto datozkie kotizazio sozialak jaitsi nahi dituzten enpresa handiei eta diru-baliabide horiek kudeatu nahi dituzten banketxeei.

Borondatezko Gizarte Aurreikuspen Erakundeek, (adibidez, ITZARRIK), teorian, honako hau dute helburu: sistema publikoaren prestazioak osatzea. Edonola ere, merkatu finantzarioen gorabeherak eragiten diete eta gordailuak erabiltzeko orduan iruzurra egin daiteke. Era berean, ahalik eta errentagarritasun handiena lortu nahian, gizartearen eta etikaren aurka erabil daitezke funts horiek.

Pentsio publikoak solidarioak dira: gutxieneko eta gehieneko mugak daude, ondorioz, aberastasuna birbanatzeko balio dute. Halako pentsioen kontra daudenek, berriz, pentsio pribatuak sustatzen dituzte, hots, kotizatutakoaren arabera pentsioa ematen dutenak. Lan partziala eta/edo etena egiten duten langileen kopurua gora doan honetan, sistema pribatista horietatik kanpo geratzen dira langile asko.

Euskal Pentsioen Sistema Publikoa da gure aldarrikapena: Estatuko pentsioak Europar Batasuneko batez bestekoa baino baxuagoak dira, bai kopuruan, bai BPGaren ehunekoan.

Laburbilduz, lan-bizitza amaitu osteko ongizatea eskubide bat da, ez salgai bat; eta, beraz, defendatu egin behar dugu, zerbitzu publikoak oro har defendatzen ditugunean.

Oharra: Erretiroa hartzeko gutxieneko kotizazio-aldia betetzen ez den kasuetan, honen berri eman nahi dizuegu: Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiak epai bat eman zuen 2016ko urrian eta, horren bidez, Gizarte Segurantzari kotizatutako alditzat jo zuen Gizarte Zerbitzua (1937tik 1978ra egon zen hori indarrean), erretiroa kobratzeko ezarri den gutxieneko aldiari dagokionez.

STEILAS, 2018ko urria